

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied Noord, gemeente Breda

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

13 juni 2012 / rapportnummer 2670-32

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Breda is bezig met het herzien van het bestemmingsplan Buitengebied Noord. Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan–m.e.r.–procedure doorlopen. Bevoegd gezag in deze fase van deze procedure is de gemeenteraad van Breda.

De volgende punten beschouwt de Commissie voor de m.e.r. (verder: de Commissie)¹ als hoofdpunten voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- de visie op de gewenste ontwikkeling van het Buitengebied Noord, met duidelijk omschreven ambities, die daarmee mede dient als toetsingskader voor de beoordeling van de effecten;
- een onderbouwing van de totstandkoming van alternatieven;
- een omschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie;
- de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op leefomgeving en natuur. Neem een Passende beoordeling in het MER op wanneer significante negatieve gevolgen voor Natura 2000–gebied(en) niet op voorhand zijn uit te sluiten;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal.²

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (verder notitie R&D)³.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

De beleidsmogelijkheden in het bestemmingsplan wordt deels bepaald door de bovenlokale context, zoals provinciaal en landelijk beleid en regelgeving en ontwikkelingen daarin. De Commissie adviseert in het MER, conform de notitie R&D pagina 21, een overzicht op te nemen van de eisen en randvoorwaarden voor het voornemen die voortkomen uit relevante beleidskaders en wet- en regelgeving. Ga daarbij tevens in op:

- Wet geurhinder en veehouderij;
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro);

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

² Voorzien van duidelijke schaal en legenda.

³ notitie reikwijdte en detailniveau 17 april 2012

- Provinciale Verordening stikstof en Natura 2000;
- Geurverordening gemeente Breda;
- Landschapsinvesteringsregeling Breda.

Gelet op de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente is de 'Duurzaamheidsagenda duurzame glastuinbouw 2011–2015 (platform duurzame glastuinbouw)' mogelijk tevens relevant.

De gemeente Breda is bezig met de herziening van de bestemmingsplannen buitengebied noord en zuid. Het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Noord is bekendgemaakt. Daarnaast wordt op dit moment ook de Structuurvisie Breda herzien. De Commissie adviseert de samenhang in tijd en inhoud zowel met de Structuurvisie als met het bestemmingsplan Buitengebied Zuid aan te geven in het MER.⁴

Waar mogelijk kan uiteraard gebruik worden gemaakt van (voor zover up to date) reeds bestaande informatie, denk daarbij aan onderzoeken ten behoeve van de Structuurvisie of in het kader van de geurverordening.

Ontwikkelingen PAS

Ten tijde van het opstellen van dit advies is de inhoud en de werking van de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) nog niet bekend. Als deze bij het vaststellen van het bestemmingsplan in werking is, is het een relevant beleidskader. Indien de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven adviseert de Commissie na te gaan wat de PAS betekent voor de alternatieven en de milieueffecten van het voornemen.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voorgenomen activiteit/ onderdelen bestemmingsplan

Paragraaf 2.1 van de notitie R&D beschrijft welke activiteiten de gemeente met het bestemmingsplan mogelijk wil maken. Geef aan hoeveel ruimte het bestemmingsplan mogelijk maakt voor deze onderdelen. Daarbij hoort ook de ruimte die wordt mogelijk gemaakt door middel van een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid. Ga in ieder geval in op:

- veehouderijen (zoals melkveehouderij, pluimvee, varkens en paarden);
- windturbines;
- glastuinbouw (zowel binnen als buiten het ontwikkelingsgebied);
- teeltondersteunende voorzieningen;
- boomteelt;
- natuurontwikkeling (EHS, Vierde Bergboezem);
- recreatieve ontwikkeling;
- waterberging.

⁴ Onderzoeken die in het kader van het nu voorliggende bestemmingsplan Buitengebied Noord worden uitgevoerd kunnen mogelijk tevens voor het plangebied Zuid worden benut.

Ga tevens in op de locaties waar deze functies beoogd worden. Geef in het plan-MER duidelijk aan wanneer en onder welke voorwaarden gebruik gemaakt kan worden van de bevoegdheid om van het plan af te wijken of het plan te wijzigen.

Geef tevens aan of en zo ja welke ruimte de gemeente wil geven voor gebruik van Koude-Warmteopslag voor de glastuinbouw en ondergrondse opslag van gietwater.

Voor bestemmingsplannen buitengebied is het soms lastig om te bepalen welke elementen in het bestemmingsplan nu behoren tot het voornemen en welke tot de referentiesituatie (zie §3.3 van dit advies). De Commissie hanteert hierin de basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen. Daarmee behoren de volgende elementen in het bestemmingsplan tot de voorgenomen activiteit:

- Alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund.
- (Her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet binnenkort benutte vergunningruimte, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is.
- “Illegale” situaties die worden gelegaliseerd.

3.2 Alternatieven en milieugebruiksruimte

De haalbaarheid van (en eventueel aanvullend benodigde randvoorwaarden voor) het plan kan op twee manieren in beeld worden gebracht:

- toetsen van het voornemen aan beleid, wet- en regelgeving en ambities. Hierdoor wordt duidelijk waar mogelijke knelpunten in de toekomst kunnen ontstaan.
- bepalen van de milieugebruiksruimte. Daarmee wordt duidelijk waar huidige en potentiële knelpunten zich bevinden, maar ook waar kansen zitten voor toekomstige ontwikkelingen.

De notitie R&D geeft (pagina 18) aan dat in het MER alleen een beschrijving van de effecten van het plan zal worden gegeven.

Omdat het belangrijk is dat de gemeente met behulp van het MER tot een gewenst en realiseerbaar voorkeursalternatief komt, adviseert de Commissie om de mogelijkheden tot sturing die de gemeente heeft vanaf het begin in het MER mee te nemen, bijvoorbeeld in de vorm van alternatieven. Zo kunnen de ‘hoeken van het speelveld’ worden verkend door:

- een alternatief dat uitgaat van (de maximale ontwikkelingen) het voorontwerp Bestemmingsplan Noord;
- een alternatief met minder ontwikkelingsruimte voor veehouderijen dan in het voorontwerp is opgenomen, gecombineerd met sturingsmogelijkheden zoals bijvoorbeeld het saneren van niet gebruikte milieuvergunningen en herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties;
- een alternatief uitgaande van de maximaal beschikbare ontwikkelruimte (‘milieugebruiksruimte’) binnen bestaande wettelijke kaders en gemeentelijk beleid voor de meest bepalende milieuthema’s (waarschijnlijk leefomgeving, duurzaamheid en natuur).

Aan de hand van het inzicht dat de analyse van de bovengenoemde alternatieven oplevert, kan vervolgens het 'voorkeursalternatief' nader worden ingekleurd zodat een solide basis voor het te herzien bestemmingsplan wordt gevormd. Geef daarbij aan welke ruimte de gemeente aan (nieuwe) initiatieven wil en kan geven in het op te stellen bestemmingsplan op basis van de beschikbare ruimte, de reële behoefte en de toe- en afname in milieubelasting. Beschrijf van dit voorkeursalternatief de milieueffecten (voor zover deze afwijkend zijn van de effecten van de reeds beschreven alternatieven).

3.3 Huidige situatie en referentiesituatie

De (milieueffecten van) de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. Het is belangrijk om een goed beeld te krijgen van de referentiesituatie: hierdoor wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen. De Commissie adviseert om de gehanteerde referentiesituatie te onderbouwen. Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

De referentiesituatie bestaat uit:

- De huidige situatie, zijnde de feitelijke bestaande situatie: alle vergunde activiteiten die zijn (of binnenkort worden) gerealiseerd.⁵
- De autonome ontwikkeling bestaat uit toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied. Voor veehouderij zijn daarbij het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen en de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 van belang. Zoals in de notitie R&D is aangegeven maakt de binnenkort te realiseren slibvergistingsinstallatie hiervan onderdeel uit.

De notitie R&D (pagina 13) geeft aan dat de ontwikkeling van de Noordrand Midden als autonome ontwikkeling wordt meegenomen. Echter deze ontwikkeling is nog niet juridisch vastgelegd, eventuele besluitvorming is stilgelegd. De Commissie beschouwt deze ontwikkeling dan ook niet als autonome ontwikkeling. Indien Noordrand Midden in het bestemmingsplan Noord wordt vastgelegd dient deze als onderdeel van het voornemen te worden opgenomen.

Op pagina 11 van de notitie R&D staat vermeld dat als referentiejaar 2020 gekozen is. De Commissie lijkt dit voor de autonome ontwikkeling plausibel, de realisatie van plannen waarover reeds besloten is zal immers niet van vandaag op morgen plaatsvinden. Echter voor de beoordeling van de omvang van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden dient de huidige situatie (2012) als vergelijkingsbasis te worden gebruikt.

⁵ Eventuele "illegale" situaties, zoals agrarische bedrijven die een groter aantal dieren houden dan in de vergunning en het vigerende bestemmingsplan is opgenomen, behoren niet tot de huidige situatie; het bestuur kan immers kiezen om deze situatie met de bestemmingsplanwijziging te legaliseren, dan wel om handhavend op te treden.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen / milieugevolgen van de ontwikkelingen in het plan

Niet alleen de m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten, maar alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt, zijn van belang voor het MER.

Maximale mogelijkheden

Om het plan te kunnen toetsen aan normen en beleid moet het MER de milieugevolgen beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, inclusief mogelijke afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden. Het MER moet de milieugevolgen van de alternatieven in beeld brengen, ervan uitgaande dat de bestemde ruimte van de activiteiten binnen een alternatief maximaal wordt ingevuld. Hierbij kan worden uitgegaan van redelijke gemiddelden voor de bedrijfsvoering.

Studiegebied

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

Detailniveau

De notitie R&D (pagina 19) is summier in de beschrijving van het detailniveau van de effectbeschrijving. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen ver onder de grenswaarden of gemeentelijke normen blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Ook daarbij is uiteraard van belang dat navolgbaar is hoe conclusies tot stand komen. Beschrijf bij (mogelijke) knelpunten de effecten kwantitatief, waarbij het overigens niet op voorhand nodig hoeft te zijn om uitgebreide modelberekeningen toe te passen. Geef indien relevant bandbreedtes, leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer. Op voorhand lijken de volgende onderwerpen kwantitatief beschreven te moeten worden:

- luchtkwaliteit;
- stikstofdepositie;
- het geluid van de windturbines;
- geurhinder (cumulatief) van de veehouderijen.

De notitie R&D (pagina 19) geeft voor vier activiteiten aan welke milieuaspecten worden bekeken. De wijze waarop dit zal gebeuren of aan de hand van welke criteria is niet nader toegelicht. In onderstaande paragrafen geeft de Commissie handvatten hoe deze nader in te vullen.

4.2 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. Geef van zowel de natuurwaarden binnen als buiten het plangebied de status aan (bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden, Wav-gebied, Ecologische Hoofdstructuur of beschermd natuurmonument). Geef aan of het plan naast mogelijke natuureffecten door verzurende en vermestende emissies⁶ ook andere natuureffecten kan hebben, zoals biotoopverlies, verstoring of verdroging.

Gebiedsbescherming⁷

In het MER moet aangegeven worden waar voor vermessing en verzuring gevoelige gebieden liggen ten opzichte van het plangebied. Gebruik daarbij duidelijk en leesbaar kaartmateriaal. Geef per gebied, maar in ieder geval voor het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse bos:

- de (instandhoudings)doelstellingen;
- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof;
- de heersende achtergrondconcentratie van verzurende en vermestende stoffen in de huidige situatie en de autonome ontwikkeling;
- de deposities die optreden op de verschillende gebieden (en indien relevant de locaties van gevoelige habitattypen in de gebieden) als de maximale mogelijkheden van het plan zouden worden gebruikt;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities voor de natuur en de gevolgen die deze hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen, afgezet tegen zowel de huidige situatie als de autonome ontwikkeling.

Geef aan of er, in cumulatie met andere plannen of activiteiten buiten het plangebied, vanwege de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden.

Geef aan welke emissie- en depositiebeperkende en mitigerende maatregelen genomen kunnen worden en hoe het plan zich verhoudt tot de (in ontwikkeling zijnde) beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden. De Notitie R&D geeft geen nadere informatie over of en hoe in het MER gebruik zal worden gemaakt van de Provinciale verordening stikstof en Natura 2000. De Commissie adviseert in het MER aan te geven op welke wijze hiervan gebruik gemaakt is.

Habitattoets / Passende beoordeling

Bovenstaande informatie kan ook gebruikt worden in de Habitattoets of een Passende beoordeling. In de Habitattoets moet worden bekeken of significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden (in cumulatie met andere plannen of projecten) op voorhand niet kunnen worden uitgesloten. Er moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het plan. De referentiesituatie voor deze beoordeling is de huidige, feitelijke, situatie. Daarop moet een Passende beoordeling worden uitgevoerd voor het alternatief dat daadwerkelijk in het bestemmingsplan wordt opgenomen. Ook hierbij moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het plan. De Passende beoordeling moet herkenbaar worden opgenomen in het plan-MER.

⁶ De belangrijkste verzurende en vermestende stoffen zijn ammoniak (NH₃), stikstofoxiden (NO_x) en zwaveldioxide (SO₂). Stikstofverbindingen hebben een vermestende werking. Voor verzuring geldt dat 1 mol zwaveldioxide 2 mol zuur levert en 1 mol stikstofoxiden of ammoniak 1 mol zuur levert.

⁷ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/leefgebieden-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming

Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁸ met succes wordt doorlopen.

Provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS)

Het noordelijke gedeelte van het plangebied is aangewezen als EHS (zie pagina 12 notitie R&D) Bepaal hiervoor wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Ga daarbij nadrukkelijk ook in op de positieve effecten van de natuurontwikkelingsmaatregelen. Betrek daarbij ook de zeer kwetsbare gebieden die zijn aangewezen op grond de Wet ammoniak en veehouderij (pagina 2 en 13 notitie R&D). Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader⁹. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

Soortenbescherming¹⁰

In de notitie R&D is niet aangegeven of er Flora en faunawet beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Beschrijf of en zo ja, welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹¹ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten¹² en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats¹³. Ga in het bijzonder in op de gevolgen voor de Steenuil, ambassadeursoort van de gemeente Breda. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁹ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, passend binnen de Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

¹⁰ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/planten-en-dieren-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹¹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels. Houd er rekening mee dat de nesten van vijftien vogelsoorten (met name roofvogels en uilen) jaarrond beschermd zijn waardoor een ontheffingsverplichting aan de orde kan zijn.

¹² Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹³ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.3 Landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie)

In de notitie R&D is vermeld dat de effecten op landschap en cultuurhistorie worden bekeken. Om dit goed te kunnen doen adviseert de Commissie om de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden allereerst te beschrijven. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het erfgoedbeleid in de gemeente. Geef vervolgens een waardering van de karakteristieke elementen en geef aan welke gevolgen het plan op deze waarden heeft. Ga eveneens in op mogelijkheden voor mitigerende maatregelen. De Commissie adviseert inzicht te geven in de ligging van waarden met behulp van goed kaartmateriaal.

Ga niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Bespreek ook de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen van het plan voor deze samenhang. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de inpassing van bouwmogelijkheden om de beleving van het landschap te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Ga daarbij in op:

- de negatieve effecten op bestaande landschappen (en hoe deze effecten te mitigeren)¹⁴, zoals de aantasting van bestaande houtwallen door nieuwe bouwblokken;
- de kansen om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen¹⁵.

Visualisatie van landschapseffecten en inpassing van bebouwing is vaak zeer inzichtelijk.

4.4 Effecten op de leefomgeving

Maak voor de navolgende aspecten inzichtelijk in hoeverre het plan kan leiden tot toename van effecten of onderbouw waarom geen relevante effecten worden verwacht.

4.4.1 Verkeer

De notitie R&D gaat niet in op verkeerseffecten. Beschrijf de mogelijke verkeerseffecten, bijvoorbeeld op de verkeersveiligheid op smalle buitenwegen als gevolg van toenemend land- en tuinbouwverkeer.

4.4.2 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂ te beschrijven. Geef aan of op verblijfslocaties in het plangebied een overschrijding van de grenswaarden kan optreden. Indien die kans reëel is (of als er al overschrijdingen zijn), dan is voor die locaties een nadere, kwantitatieve analyse aan te bevelen. Bij pluimveehouderijen in de bebouwde omgeving, kunnen ook de concentraties onder de grenswaarden relevant zijn, omdat ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden aanzienlijke gezondheidseffecten kunnen optreden.

¹⁴ Denk daarbij aan omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen en passend gebruik van (nieuwe) landschapselementen als bosjes, singels en wallen om grootschalige bebouwing in te passen in het bestaande landschap.

¹⁵ Gebruik makend van bestaande of nieuwe landschapselementen (waterlopen, bosjes en singels etc.) kan een groen raamwerk worden gemaakt (mede t.b.v. recreanten en bewoners) waarin de ontwikkelingen kunnen worden ingepast.

Eenvoudige berekeningen of kwalitatieve informatie volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden. Indien er mogelijk knelpunten zijn of ontstaan, kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen dan middels contourenkaarten¹⁶ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.¹⁷

4.4.3 Geur

De Commissie adviseert inzicht te geven in de (cumulatie van) geurbelasting, het aantal geurbelaste gevoelige bestemmingen en de geurhinder. Geef weer welke milieugebruiksruimte er voor de geurbelasting en geurhinder aanwezig is voor de verschillende gebiedscategorieën. Maak daarbij gebruik van kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus zodat duidelijk wordt waar er een toe- of afname is. Betrek hierbij ook eigen geurbeleid en het geurbeleid van de omliggende gemeenten, dat mogelijk van invloed kan zijn op de eigen gemeente.

4.4.4 Geluid

Maak inzichtelijk in hoeverre het plan kan leiden tot toename van geluid. Maak hierbij onderscheid in geluid van windturbines en anderszins. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidsbeleid. Om inzichtelijk te maken of er sprake is van toe- of afname van geluidshinder, adviseert de Commissie de geluidbelasting als gevolg van verkeer en bedrijven(terreinen) in het gebied weer te geven in 5 dB-klassen en het aantal woningen in de verschillende geluidklassen te bepalen.

4.4.5 Lichthinder

Maak inzichtelijk in hoeverre het plan kan leiden tot toename van lichthinder door de uitstraling van assimilatieverlichting uit kassen of door de steeds 'opener' stallen in de melkveehouderij (grote open zijgevels en nieuwe staluitvoeringen afgeleid van de kassenbouw) en het toenemend gebruik van kunstlicht in stallen om de lichtperiode te verlengen.

4.4.6 Volksgezondheid

Ga in op de volksgezondheid in het gebied en de mogelijke (cumulatieve) effecten van geluid, geur en luchtkwaliteitverandering door de alternatieven hierop. Beschrijf daarnaast in het plan-MER de risico's met betrekking tot zoonosen¹⁸, zoals MRSA en Q-koorts.

¹⁶ Gebruik klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien breedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheiden.

¹⁷ Gebruik de Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Gevoelige objecten zijn kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen, woningen. Gevoelige groepen zijn kinderen, ouderen, mensen met long- of hartziekten.

¹⁸ Een zoonose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen.

Ga vooral in op de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.¹⁹ Besteed aandacht aan het rapport "Mogelijke effecten van intensieve-veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen".²⁰

4.4.7 Externe veiligheid

Geef in het MER aan of er beperkingen gelden of te voorzien zijn ten aanzien van het plan vanuit BEVI-installaties, de windturbines of vervoer van gevaarlijke stoffen (door buisleidingen, over spoor, weg of water).

4.5 Bodem en water

Geef in het MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen en vice versa. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit).

Ga specifiek in op de effecten op de waterhuishouding (zoals verharding, onttrekking, koude-warmte opslag, lozing van brein) door uitbreidingen (binnen en buiten het ontwikkelgebied) van glastuinbouw en teeltondersteunende voorzieningen.

De Commissie adviseert de voor de m.e.r. relevante resultaten van de watertoets in het MER op te nemen. Geef aan in hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

¹⁹ De GGD West Brabant heeft een informatieblad intensieve veehouderij en gezondheid samengesteld. Hier gaat de GGD in op mogelijke risico's met betrekking tot de huidige veehouderij en schaalvergroting en hoe deze risico's geminimaliseerd kunnen worden (<http://www.ggd Kennisnet.nl/thema/zoonosen/dossiers/135>).

²⁰ Dit rapport is verschenen op 7 juni 2011 en opgesteld door: het IRAS (Institute for Risk Assessment Sciences) van de Universiteit Utrecht, het Instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid van de GGD'en Brabant/Zeeland.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Monitoring en evaluatie

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven (of bijvoorbeeld voldoende afname van depositie wordt bereikt) en de ambities van de plannen gehaald worden. Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied, en in het bijzonder die van de depositie, worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde depositiewaarde niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk.

Beschrijf in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie.

5.2 Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de recreatie- en veehouderijbedrijven in het buitengebied;
- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de nabijheid van het plangebied;
- de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle gebieden en elementen.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Breda

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Breda

Besluit: vaststellen bestemmingsplan buitengebied noord

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14, D14 en Passende beoordeling

Activiteit: herzien van het bestemmingsplan buitengebied noord

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Bredase Bode d.d. 2 mei 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 3 mei t/m 13 juni 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 27 april 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 13 juni 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Drs. M.A. Beke

Mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

Drs. R.J.M. Kleijberg

Drs. C.T. Smit (secretaris)

Drs. R.A.M. van Woerden

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie op 15 mei 2012 een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- (2670-02) Notitie reikwijdte en detailniveau Bestemmingsplan Buitengebied Noord (april 2012)
- (2670-10) Beleidslijn glastuinbouw Prinsenbeek (november 2011)
- (2670-11) Inrichtingsplan vierde bergboezem (2004)
- (2670-17) Bestemmingsplan bijlagen bij planregels (datum rapport onbekend)
- (2670-18) Toelichting bij bestemmingsplan (datum rapport onbekend)

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen van het bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied
Noord, gemeente Breda**

ISBN: 978-90-421-3565-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

